

Festival vědy & techniky: Akademie věd letos představí rekordních 14 pracovišť

Brno 24. srpna 2026

Vyzkoušet si práci vědců, nahlédnout do mikrosvěta, prozkoumat krajinu pomocí satelitních dat nebo zjistit, co prozradí DNA či dávný šperk. To vše nabídne letošní Festival vědy & techniky, který se uskuteční od 4. do 6. září na brněnském výstavišti. Akademie věd ČR se letos zúčastní v dosud nejpočetnějším zastoupení – návštěvníky přivítá 14 jejích ústavů a pracovišť v pavilonu A. Festival nabídne více než 100 interaktivních expozic, které představí přírodní, technické, humanitní i společenské vědy.

Letošním nováčkem mezi pracovišti AV ČR je Ústav výzkumu globální změny AV ČR – CzechGlobe. Jeho stanoviště propojí satelitní snímky s fyzickým 3D modelem krajiny. Návštěvníci uvidí různé vrstvy informací – od snímků ve viditelném či infračerveném spektru přes povrchovou teplotu až po radarový odraz.

„Festivalu se účastníme poprvé a chceme ukázat, že satelitní data nejsou jen působivé snímky Země. Dokážeme z nich získat řadu informací o krajině a sledovat jevy, které pouhým okem nevidíme. Návštěvníci si sami vyzkoušejí, jak různé typy dat mění pohled na jedno území,“ říká Hana Šprtová z CzechGlobe.

Na stanovišti Ústavu přístrojové techniky AV ČR tři výzkumné týmy ukážou, jak vědci zkoumají svět od atomů až po živé buňky, jak elektronové mikroskopy odhalují skryté detaily materiálů i přírody nebo jak lze světlo využít ve výzkumu a medicíně.

Do role vědeckých detektivů se zájemci dostanou u expozice Ústavu biologie obratlovců AV ČR. Vyzkoušejí si práci biologů v terénu i laboratoři – od určování stop a práce s fotopastmi až po analýzu DNA.

„Vědec nemusí zvíře přímo vidět, aby zjistil, že se na daném místě vyskytuje. Prozradit ho mohou stopy, záznamy z fotopastí nebo DNA, ze které lze určit nejen druh, ale také pohlaví či příbuznost. Některé z těchto metod si návštěvníci sami vyzkoušejí a zjistí také, jak se mohou prostřednictvím projektů občanské vědy zapojit do skutečného výzkumu,“ říká Radka Valterová z Ústavu biologie obratlovců AV ČR.

Příběhy pod mikroskopem

Do laboratoře zavede zájemce Biofyzikální ústav AV ČR. Připraví si vzorky, které se pod mikroskopem rozzáří, takže zjistí, jak vědci „rozsvěcují“ molekuly, a poznají také práci bioinformatiků se sekvenčními daty.

Archeologický ústav AV ČR, Brno, představí velkomoravské šperky z 9. století a ukáže, jak jejich výzkumu pomáhá elektronová mikroskopie. Součástí expozice bude také nafukovací Planeta Gombík, díky níž lze drobný archeologický předmět prozkoumat z nezvyklé perspektivy.

„Velkomoravské šperky můžeme obdivovat pouhým okem, ale při mnohonásobném zvětšení se před námi otevírá další příběh,“ doplňuje Pavla Růžicková z Archeologického ústavu AV ČR, Brno.

Ústav dějin umění AV ČR se zaměří na otázku, co mají společného psaní a tkaní. Textil představí jako umělecké médium, které dokáže vyprávět příběhy, vyjadřovat postoje a formovat identitu.

Ústav pro jazyk český AV ČR provede příchozí světem českých nářečí a původu slov. Pomocí nářečních map zjistí, jak se v různých regionech označují běžné věci a jevy, například vařečka nebo slunéčko sedmítečné, a své znalosti si ověří v kvízech a hrách.

Další pracoviště AV ČR nabídnou například testování materiálů a únikovou hru, výzkum jeskyní, přírodní způsoby čištění vody, psychologické experimenty, práci středověkého písaře nebo příběhy spojené s migrací.

Největší vědeckou show v Brně, Festival vědy & techniky, organizuje Hvězdárna a planetárium Brno pod patronátem statutárního města Brna jako součást projektu Jihomoravský kraj fandí vědě. Otevřeno je každý den od 9 do 18 hodin, vstup je zdarma. Kompletní program je [zde](#).

Kontakt:

Marek Todorov

Středisko společných činností AV ČR
todorov@ssc.cas.cz
+420 734 780 629

Seznam zapojených moravských pracovišť AV ČR:

- Archeologický ústav AV ČR, Brno
- Biofyzikální ústav AV ČR
- Psychologický ústav AV ČR
- Ústav analytické chemie AV ČR
- Ústav biologie obratlovců AV ČR
- Ústav fyziky materiálů AV ČR
- Ústav přístrojové techniky AV ČR
- Botanický ústav AV ČR, oddělení experimentální fykologie a ekotoxikologie
- Etnologický ústav AV ČR, detašované pracoviště Brno
- Historický ústav AV ČR, pobočka Brno
- Ústav dějin umění AV ČR, brněnské pracoviště
- Ústav geoniky AV ČR, oddělení environmentální geografie
- Ústav pro jazyk český AV ČR, dialektologické oddělení
- Ústav výzkumu globální změny AV ČR – CzechGlobe

Fotogalerie:

*Akademie věd ČR na Festivalu vědy & techniky v pavilonu A na brněnském výstavišti v roce 2025.
FOTO: Marek Šafář, AV ČR*

*Akademie věd ČR na Festivalu vědy & techniky v pavilonu A na brněnském výstavišti v roce 2025.
FOTO: Marek Šafář, AV ČR*

*Akademie věd ČR na Festivalu vědy & techniky v pavilonu A na brněnském výstavišti v roce 2025.
FOTO: Marek Šafář, AV ČR*

*Akademie věd ČR na Festivalu vědy & techniky v pavilonu A na brněnském výstavišti v roce 2025.
FOTO: Marek Šafář, AV ČR*